

קורס: מדיניות עיר בריאה לכל: אתגרים והזדמנויות
שנה"ל תשפ"ד, סמסטר א', יום חמישי 14:00-16:00
מס' קורס: 286.4175
שעת קבלה: לפי תיאום מראש

סילבוס: מדיניות עיר בריאה לכל: אתגרים והזדמנויות

ד"ר מיקה מורן

ערים בריאות מספקות הזדמנויות לאורח חיים בריא לכולם, ובייחוד עבור אוכלוסיות שאין להן גישה למקורות אחרים לקידום בריאות, אולם השפעת הסביבה על הבריאות משתנה במעגל החיים כמו גם בקרב קבוצות אוכלוסיה שונות. קורס זה מספק סקירה מעמיקה של של מחקרים מבוססי-ראיות (evidence-based research) ואמצעי מדיניות המבוססים על נוהג מיטבי (best practice policies) ליצירת ערים בריאות עבור אוכלוסיות שונות הנבדלות לפי גיל, מין ומאפיינים דמוגרפיים שונים. דגש מיוחד יינתן להליכתיות ולתחבורה פעילה. כמו כן, הקורס סוקר אתה הפוטנציאל של מדיניות עיר בריאה כאסטרטגיה לצמצום פערים בבריאות (The equigenesis hypothesis).

מבנה הקורס

חלק I. מודלים להבנת הקשר סביבה-התנהגות-בריאות. החלק הראשון של הקורס דן במודלים תיאורטיים להבנת הקשר סביבה-התנהגות-בריאות, תוך סקירה של דוגמאות מעשיות לאסטרטגיות ולאמצעי מדיניות רלבנטיים לכל מודל.

חלק II. מדיניות עיר בריאה במעגל החיים. הסטודנטיות/ים ייחשפו לגוף גדול של מחקרים מבוססי ראיות ותוכניות התערבות המבוססות על נוהג מיטבה (best practice) לעידוד אורח חיים בריא ופעיל במעגל החיים, תוך הבחנה בצרכים סביבתיים הייחודיים בתקופת הילדות, הבגרות ובגיל השלישי.

חלק III. סיכום ומצגות סטודנטיות/ים. השיעורים האחרונים יוקדשו לסיכום אינטגרטיבי של החומר הנלמד באמצעות מצגות ודיונים של הסטודנטיות/ים.

מטרות הקורס

קורס זה יספק לסטודנטים הבנה רחבה ומעמיקה של התחום של ערים בריאות ובנות קיימא מנקודת מבט בין-תחומית. במהלך הקורס, הסטודנטים ידונו בסוגיות כגון: (1) עיר בריאה ופעילה במעגל החיים; (2) עיר בריאה ופעילה בקרב בוצות שונות; (3) עיר מקדמת בריאות כמנוף לצמצום פערים בבריאות.

דרישות, מטלות וציונים

הקורס דורש נוכחות מלאה חובה (80% מהשיעורים לפחות) והשתתפות פעילה בדיונים. הסטודנטיות/ים נדרשות/ים לפתוח מצלמות בשיעורים. אי פתיחת מצלמה תחשב כהיעדרות. במקרים פרטניים של קושי בפתיחת מצלמה, יש לפנות למרצה הקורס מראש לפני השיעור לקבלת אישור או עזרה. במהלך הקורס הסטודנטיות/ים ישתתפו במגוון תרגילים בכיתה (20% מהציון), וישלימו מטלות מתוקשבות בין השיעורים (40% מהציון), וסוף הקורס הסטודנטים יעבירו מצגות (40% מהציון) בנושא רלוונטי לבחירתם/ם.

לוח שיעורים

נושא	שבוע	
חלק I: מודלים להבנת הקשר סביבה-התנהגות-בריאות		
דטרמיניזם סביבתי	1	2.1.2024
התיאוריה הסוציו-קוגניטיבית	2	9.1.2024
המודל הסוציו-אקולוגי	3	16.1.2024
חלק II: מדיניות עיר בריאה במעגל החיים		
מדיניות עיר בריאה בקרב ילדים – חלק א	4	23.1.2024
מדיניות עיר בריאה בקרב ילדים – חלק ב	5	30.1.2024
מדיניות עיר בריאה בקרב מבוגרים – חלק א	6	6.2.2024
מדיניות עיר בריאה בקרב הגיל השלישי – חלק א	7	20.2.2024
מדיניות עיר בריאה בקרב הגיל השלישי – חלק ב	8	27.2.2024
חלק III: סיכום ומצגות סטודנטים		
סיכום ומצגות סטודנטים	9	6.3.2024
מצגות סטודנטים	10	13.3.2024
מצגות סטודנטים	11	20.3.2024

*ייתכנו שינויים בסילבוס

ספרות

חלק I: מודלים להבנת הקשר סביבה-התנהגות-בריאות

1. Franck, K. A. (1984). Exorcising the ghost of physical determinism. *Environment and Behavior*, 16(4), 411-435.
2. Stokols, D. (2000). Theory development in environmental psychology. In *Theoretical Perspectives in Environment-Behavior Research* (pp. 269-276). Springer, Boston, MA.
3. Stokols, D. (1992). Establishing and maintaining healthy environments: Toward a social ecology of health promotion. *American Psychologist*, 47(1), 6.

חלק II: מדיניות עיר בריאה במעגל החיים

4. Botchwey, N., Dannenberg, A. L., & Frumkin, H. (2022). *Making healthy places: designing and building for well-being, equity, and sustainability*. Island Press. Chapter 10: Healthy Places Across the Life Span \ Nisha Botchwey, Nsedu Obot Witherspoon, Jordana L. Maisel and Howard Frumkin.
5. Frumkin, H., Frank, L., & Jackson, R. J. (2004). Urban sprawl and public health: Designing, planning, and building for healthy communities. Island Press. Chapter 10. Health Concerns of Special Populations.
6. Galea, S., & Vlahov, D. (Eds.). (2006). *Handbook of urban health: populations, methods, and practice*. Springer Science & Business Media. Chapter 8: The health of children in cities. M. Chris Gibbons, Vijay Singh, Kisha Braithwaite, Bernard Guyer
7. Galea, S., & Vlahov, D. (Eds.). (2006). *Handbook of urban health: populations, methods, and practice*. Springer Science & Business Media. Chapter 9: Older adults. Linda Fried, Jeremy Barron.

8. https://bernardvanleer.org/app/uploads/2018/06/ECM18_18_Watanatada_HB.pdf
9. <https://www.cdc.gov/workplacehealthpromotion/tools-resources/walking-campaign-tools/index.html>
10. <https://med.stanford.edu/ourvoice.html>

ספרות מומלצת נוספת:

11. Garbar, H. Paved paradise: How parking explains the world. Chapter 5: paved paradise, chapter 9: the professor pf parking starts a cult, Chapter 10: Parkitecture.
12. Botchwey, N., Dannenberg, A. L., & Frumkin, H. (2022). *Making healthy places: designing and building for well-being, equity, and sustainability*. Island Press. Chapter 11: Transportation, Land Use, and Health \ Susan Handy
13. https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1353829207000858?casa_token=C-PsgvRG4T8AAAAA:v_8ab2LEAcZM-I71bYyeNY0DyDZSSxKI8Zzx0_I3YDKgba1-Vv8BSnrbkTm2KmPcFmTScsbMAA
14. Frumkin, H., Frank, L., & Jackson, R. J. (2004). Urban sprawl and public health: Designing, planning, and building for healthy communities. Island Press. Chapter 11. From Urban Sprawl to Health for All.
15. Galea, S., & Vlahov, D. (Eds.). (2006). *Handbook of urban health: populations, methods, and practice*. Springer Science & Business Media. Chapter 3: Health of Economically Deprived Populations in Cities. Patricia O'Campo, Michael Yonas.
16. Mitchell (2013). What is equigenesis and how might it help narrow health inequalities? <https://cresh.org.uk/2013/11/08/what-is-equigenesis-and-how-might-it-help-narrow-health-inequalities>
17. Gelormino, E., Melis, G., Marietta, C., & Costa, G. (2015). From built environment to health inequalities: An explanatory framework based on evidence. *Preventive medicine reports*, 2, 737-745. <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211335515001217>
18. Fedorowicz, M., Schilling, J., Bramhall, E., Bieretz, B., Su, Y., & Brown, S. (2020). Leveraging the Built Environment for Health Equity. https://www.urban.org/sites/default/files/publication/102557/leveraging-the-built-environment-for-health-equity_0.pdf

קריאה מומלצת:

Botchwey, N., Dannenberg, A. L., & Frumkin, H. (2022). *Making healthy places: designing and building for well-being, equity, and sustainability*. Island Press.

Galea, S., & Vlahov, D. (Eds.). (2006). *Handbook of urban health: populations, methods, and practice*. Springer Science & Business Media.

Frumkin, H., Frank, L., & Jackson, R. J. (2004). *Urban sprawl and public health: Designing, planning, and building for healthy communities*. Island Press.

Frank, L., Engelke, P., Engelke, S. F. P., & Schmid, T. (2003). *Health and community design: The impact of the built environment on physical activity*. Island Press.

סטודנט/ית יקר/ה

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושבגינה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למיה:

דוא"ל : LDA@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249265

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל:

דוא"ל : mhait@univ.haifa.ac.il טל: 04-8249022

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.